

Dosarul nr. 3ra-1161/18

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. A. Negru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Snejana Anati,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Snejana Anati
împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere
Limitată „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a
Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea actelor administrative,
împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Snejana Anati și s-a menținut hotărârea din 02 decembrie
2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 decembrie 2015 executorul judecătoresc Snejana Anati s-a adresat cu
cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului Disciplinar al Executorilor
Judecătorești cu privire la anularea integrală a deciziei Colegiului Disciplinar al
Executorilor Judecătorești al Ministerului Justiției nr. 82 din 01 octombrie 2015.

În motivarea cererii a indicat că la 03 noiembrie 2015 a recepționat decizia
Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești nr. 82 din 01.10.2015, potrivit
căreia a fost admisă solicitarea înaintată de către SRL „Fortagro Com” privind
atragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc Snejana Anati. A
fost constată în acțiunile/inacțiunile executorului judecătoresc o abatere disciplinară
după semnele prevăzute de art. 22 alin. 2) lit. c), lit. d), lit. e) și lit. f) din Legea
privind Executorii Judecătorești. A fost aplicată executorului judecătoresc Snejana
Anati sancțiune disciplinară sub formă de retragere a licenței.

A menționat că la 29 aprilie 2015, SRL „Fortagro Com” a înaintat o cerere prin
care a solicitat anularea interdicțiilor aplicate în baza procedurilor de executare silită
nr. 083-30/12 și nr.083-32/12, intentate în baza documentelor executorii: nr. 2p/o-
42/12 din 12 martie 2012 emis de către Judecătoria Economică de Circumscripție,
mun. Chișinău, prin care s-a dispus încasarea de la SRL „Fortagro-Com” în
beneficiul creditorului urmăritor SRL „Basarabia Agroexport” a sumei debitoriale
în mărime de 1 377 355 lei; nr. 2e-49/12 din 07 martie 2012 emis de către
Judecătoria Economică de Circumscripție, mun. Chișinău, prin care s-a dispus

încasarea de la SRL „Fortagro-Com” în beneficiul creditorului următor SRL „Basarabia Agroexport” a sumei debitoriale în mărime de 25375 lei.

A afirmat că în motivarea cererii de anulare, debitorul a făcut trimitere la hotărârile judecătorești: nr. 2r-633/13 din 23 mai 2013 emisă de Curtea de Apel Chișinău și nr. 2rc-282/12 din 27 septembrie 2012 emis de către Curtea de Apel Chișinău, conform cărora s-a dispus casarea integrală a ordonanțelor judecătorești aflate în procedură de executare silită și enunțate anterior.

A mai relatat că măsurile a căror anulare se solicita erau emise întru asigurarea executării documentelor executorii enunțate.

Astfel pentru asigurarea transparenței decizionale a comunicat creditorului despre respectiva cerere, la care ultimul i-a solicitat să nu fie admisă cererea debitorului, obligându-se totodată să prezinte executorului judecătoresc până la data de 28 mai 2015, o cerere motivată în scris pe marginea cererii debitorului din 29 aprilie 2015, cu anexarea tuturor actelor și documentelor necesare.

În acest sens, a informat prin telefon pe Ivan Duca, că după ce creditorul următor se va expune în scris asupra cererii debitorului, atunci și va examina ambele cereri în raport cu materialele procedurii de executare și va informa părțile în scris despre decizia luată.

A apreciat că scurgerea termenului de aproximativ doi ani de la anularea documentelor executorii și solicitarea revocării măsurilor asigurătorii, demonstrează că debitorul a fost satisfăcut de menținerea interdicțiilor enunțate.

A accentuat executorul judecătoresc că în circumstanțele respective, l-a însărcinat pe asistentul său să întocmească un răspuns prin care debitorului să i se aducă la cunoștință despre faptul că creditorul următor intenționează să prezinte în timpul apropiat documentul executoriu la care a făcut trimitere.

În continuare a notat că cererea debitorului din 29 aprilie 2015, privind dispunerea anulării interdicțiilor a fost admisă la data 01 iunie 2015. În acest sens a expediat încheieri în adresa organelor abilitate și cea a debitorului, iar în ce privește reprezentantul debitorului, acesta nu a indicat nici o adresă la care executorul judecătoresc urmă să-i expedieze un răspuns, motiv pentru care răspunsul i-a fost oferit în ziua în care cel din urmă s-a prezentat la biroul executorului judecătoresc, la data de 03 iunie 2015.

A accentuat că primul, s-a prezentat în afara orelor de primire a cetățenilor, când executorul judecătoresc se afla la executare în sector, iar asistentul executorului, neștiind despre existența încheierilor privind anularea interdicțiilor, fără a ridica procedura de executare și fiind la curent despre existența răspunsului care cel din urmă l-a întocmit, a scos la tipar două exemplare a răspunsului datat cu 25 mai 2015, a aplicat pe el facsimilul semnăturii executorului judecătoresc și i-a eliberat contra semnătură dlui Ivan Duca, prin care i s-a refuzat în admiterea cererii.

A susținut că după revenirea la birou executorul judecătoresc a aflat despre cele descrise mai sus, l-a contactat telefonic pe dl Ivan Duca și i-a comunicat că asistentul din greșală i-a eliberat acel răspuns și că de fapt executorul judecătoresc a dispus anularea interdicțiilor și i s-a propus să revină pentru a-i fi înmânate încheierile privind anularea interdicțiilor, la care dl Ivan Duca, a comunicat că va reveni în următoarea zi, adică la data de 04 iunie 2015 pentru a recepționa inclusiv și încheierile destinate organele abilitate pentru a le expedia de sine stătător.

A mai indicat că acțiunile sale au fost verificate și de către CNA care nu a

identificat careva ilegalități, iar în acest mod Colegiul Disciplinar nu avea teme să le identifice.

De asemenea a invocat încălcarea procedurii legale de examinare a plângerii de către autoritatea pârâtă la emiterea deciziei contestate, precum și o lipsă de proporționalitate între abaterea comisă și sancțiunea aplicată.

La 16 martie 2016 reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând admiterea acțiunii, anularea deciziei Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești din 01 octombrie 2015 privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea executorului judecătoresc Snejana Anati, anularea ordinului Ministerului de Justiție nr. 185 din 26 februarie 2016 prin care s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc, obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor judecătoresc a Snejanei Anati.

În motivarea acestei cereri a menționat că în ședința din 29 februarie 2016 pârâtul a prezentat ordinul Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016 cu privire la retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc.

A indicat că ordinul respectiv urmează a fi anulat deoarece a fost emis în baza unei decizii nemotivate și ilegale în fond.

Pe lângă argumentele formulate în susținerea acestei poziții, reclamanta a mai indicat că petiția lui Ivan Duca a fost examinată în lipsa sa, contrar prevederilor art. 23 alin. 4) din Legea privind Executorii Judecătorești nr. 113 din 17.06.2010.

A subliniat că absența sa a fost justificată deoarece se afla în concediu medical, cu piciorul fracturat, fapt care a fost adus la cunoștința Colegiului Disciplinar. Astfel, constatarea abaterii disciplinare în lipsa motivată a executorului, se califică ca ilegală în fond, decizia fiind emisă cu încălcarea procedurii stabilite la art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ.

A relatat că prin constatarea abaterii disciplinare în lipsa sa Colegiul i-a îngădit dreptul la justiție echitabilă, a fost lipsită de posibilitatea de a se expune și comunica Colegiului starea de facto a situației deplânse și de a prezenta probe pertinente. Drept urmare, s-a emis ordinul contestat în baza unei decizii ilegale, fondată pe fapte care nu corespund realității și stării de fapt atribuindu-i-se acțiuni și încălcări pe care nu le-a comis, calificându-i acțiunile nejustificat, eronat și mult prea exagerat și dur, în care se califică cu totul alte încălcări care de fapt nu există.

În acest sens a reținut că potrivit dispozițiilor art.24 alin. 1) din Legea privind executorii judecătorești: sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea faptei și constau în: a) avertisment; b) muștrare; c) amendă; d) suspendarea activității; e) retragerea licenței. Astfel Colegiul disciplinar nerespectând procedura de sancționare a luat cea mai dură decizie și a dispus retragerea licenței fără a avea careva avertismente, muștrări, amenzi sau suspendări de activitate anterior, cu excepția unei amenzi aplicată în aceeași zi în care s-a emis decizia contestată, adică la 01 octombrie 2015, în mărime de 6000 lei, pe cazul Ivan Rusnac, care de asemenea a fost examinată în lipsa sa, în lipsa notei informative, în lipsa procedurii de executare și care este o decizie adoptată cu încălcarea procedurii astfel, fiind o decizie de asemenea ilegală în fond și care încă nu este una definitivă.

Totodată a menționat că la caz, Colegiul și-a întemeiat decizia contestată pe prevederile art. 24 alin. 3) din Legea cu privire la executorii judecătorești, fără a dispune de probe în acest sens, adică acesta nu dispunea nici măcar de o decizie

irevocabilă prin care să fi fost anulate acțiunile executorului judecătoresc Snejana Anati, cu atât mai mult că se invocă 10% din dosarele de executate.

A concluzionat că în lipsa constatării concomitente, în activitatea executorului judecătoresc, a abaterilor disciplinare stipulate la art.21 alin. 2 lit. b1) și lit. i) din aceeași Lege privind executorii judecătorești, față de executorul judecătoresc nu poate fi aplicată sancțiunea disciplinară de retragere a licenței, deoarece Colegiul nu a constatat incapacitatea sa profesională și nici anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare.

A mai specificat că decizia Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești nu conține soluțiile prevăzute de legislație.

A specificat că ordinul Ministrului Justiției nr.185 din 26 februarie 2016 cu privire la retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc, nu a fost precedat de aplicarea sancțiunii disciplinare față de Snejana Anati. La caz, abaterea disciplinară nu a fost constatată deoarece petiționarul, nu a prezentat careva dovezi ce ar confirma faptul că prin acțiunea/inacțiunea executorului judecătoresc i-ar fi fost cauzate careva prejudicii, mai mult ca atât, petiționarul în calitate de probă face trimitere la comunicatul informativ nr. 178 din 24 august 2015 eliberat de BC „Victoriabank” SA potrivit căruia rezultă că asupra conturilor bancare ale SRL „Fortagro Com” sunt aplicate un șir de sechestre și interdicții (în total 17) de către mai mulți executori judecătorești și organe fiscale iar disponibilul în conturi este nul, din ce rezultă că debitorul nu desfășoară nici o activitate începând cu anul 2010 și până în prezent. Tot în acest certificat banca eronat indică că în baza încheierii din 01 iunie 2015 privind anularea sechestrului îi aplică repetat încă un blocaj de cont al 18-lea și respectiv al 19-lea sechestrul. Această greșală a fost comisă de către lucrătorii băncii vizate deoarece nu există încheierea de aplicare a sechestrului pe conturile debitorului din 01 iunie 2015.

A mai reținut că petiționarul nu a contestat acțiunile/inacțiunile executorului judecătoresc în instanța de judecată, deoarece cererea lui a fost admisă integral, iar interdicțiile au fost anulate încă la 01 iunie 2015 și în astfel de circumstanțe petiționarul nu avea ce să conteste de fapt și a dus în eroare Colegiul întemeindu-și petiția pe comunicatul informativ nr. 178 din 24 august 2015 eliberat de BC „Victoriabank” SA și răspunsul recepționat greșit de la asistentul executorului judecătoresc, care nu a fost semnat de către executorul judecătoresc, pe care a fost aplicat facsimilul de către asistent.

A accentuat că Ivan Duca intenționat a tergiversat recepționarea încheierii privind anularea măsurilor asigurătorii din 01 iunie 2015, deoarece la 05 iunie 2015 a depus plângere către Colegiul disciplinar cu scopul de a se răzbuna iar încheierea nominalizată nu îl salva pe debitor deoarece până la sfârșitul lunii august, pe conturile debitorului s-au menținut un șir de sechestre aplicate începând cu anul 2010.

În aceeași ordine de idei a menționat că abaterile disciplinare pe care le indică Colegiul în decizia sa ca fiind constatate nu sunt confirmate. Astfel, Colegiul indică că ar fi constatată în activitatea executorului judecătoresc Snejana Anati abateri disciplinare cum ar fi cele prevăzute de art. 21 alin. (2) lit. b1), c) și f) din Legea privind executorii judecătorești, adică încălcarea gravă a legislației, săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și

încălcarea Codului deontologic. În realitate, nu este clar prin ce se confirmă circumstanța de încălcare gravă a legislației, atunci când nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau altui organ abilitat din care să rezulte că executorul judecătoresc a încălcat legea, iar Colegiul nu are atribuții de constatare a încălcărilor de legislație. Respectiv, din decizia Colegiului disciplinar nu este clar care sunt faptele executorului judecătoresc ce aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și prin ce a încălcat el Codul deontologic.

În acest context reclamanta a considerat concluzia Colegiului disciplinar drept una eronată, deoarece executorul judecătoresc Snejana Anati, prin acțiunile sale nu a săvârșit fapte care aduc atingere onoarei, bunelor moravuri, sau probității profesionale.

Prin încheierea din 29 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, SC „Fortagro Com” SRL, Graziela Rusnac și Ivan Rusnac au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată formulată de executorul judecătoresc Snejana Anati către Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești privind anularea deciziei nr. 82 din 01 octombrie 2015.

La 30 martie 2016 reclamanta Snejana Anati s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești și Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești cu privire la anularea deciziei din 01 octombrie 2015 și ordinului Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016, obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor judecătoresc.

Prin încheierea din 23 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost conexată pricina civilă nr. 2-2473/16 inițiată la cererea de chemare în judecată formulată de executorul judecătoresc Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești și Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești privind anularea deciziei nr. 82 din 01 octombrie 2015 și ordinului Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016, obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor judecătoresc, la pricina civilă nr. 3-175/16 (3-841/15) inițiată la cererea de chemare în judecată formulată de executorul judecătoresc Snejana Anati către Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești privind anularea deciziei nr. 82 din 01 octombrie 2015 și ordinului Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016, obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor judecătoresc.

Prin încheierea din 17 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău procesul civil în pricina nr. 3-175/16 (3-841/15) inițiat la cererea de chemare în judecată declarată de executorul judecătoresc Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției și Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești, intervenient accesoriu Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești privind anularea deciziei nr. 82 din 01 octombrie 2015, anularea ordinului Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016, obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor judecătoresc, a fost încetat în partea pretențiilor formulate de executorul judecătoresc Snejana Anati împotriva Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești referitoare la: 1) anularea (casarea) integrală a deciziei Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești al Ministerului Justiției nr. 82 din 01 octombrie 2015 privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea executorului

judecătoresc Snejana Anati; 2) anularea ordinului Ministerului de Justiție nr. 185 din 26 februarie 2016 prin care s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc Snejana Anati; 3) obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcție de executor judecătoresc.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău acțiunea depusă Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea actelor administrative, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Snejana Anati și s-a menținut hotărârea din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

La data de 25 iunie 2018 Snejana Anati a declarat recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, cu trimitere la prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) CPC, recurenta a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat legea.

În continuare a specificat că atât prima instanță cât și cea de apel au încadrat juridic incorect acțiunile sale, calificându-le prin prisma prevederilor art. 22 din Legea privind executorii judecătorești ce se referă de fapt la Colegiul disciplinar și nu stabilesc careva abateri disciplinare.

La fel a enunțat că contrar prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea privind executorii judecătorești și pct. 36 lit. d) din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, Colegiul disciplinar ignorând coraportul complexitatea abaterii și sancțiunea aplicată, a recurs la sancțiunea cea mai aspră, retragerea licenței, neținând cont de faptul că până la acel moment alte sancțiuni disciplinare nu au fost aplicate.

A mai menționat că, nerespectând prevederile art. 23 alin. (4) din Legea privind executorii judecătorești, Colegiul disciplinar a desfășurat ședința în lipsa executorului judecătoresc, deși prin intermediul telefonului a solicitat amânarea ședinței din motiv că și-a fracturat un picior.

În aceeași ordine de idei a relatat că Colegiul Disciplinar nu a dispus de careva probe în ce privește încălcarea gravă a legislației în vigoare de către executorul judecătoresc Snejana Anati, precum și referitoare la incapacitatea sa profesională, astfel că prevederile art. 24 alin. (3) din Legea privind executorii judecătorești, nu erau aplicabile la caz.

Totodată, a specificat că invalidarea licenței a fost arbitrară, discriminatorie, astfel că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, au apreciat arbitrar probele, iar acest fapt a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și în motivarea deciziilor nu s-au expus asupra tuturor argumentelor invocate.

Suplimentar, a evidențiat că prin încheierea din 01 iunie 2015 s-au anulat măsurile asigurătorii aplicate în privința debitorului SRL „Fortagro Com”, iar, în ce privește interdicțiile aplicate ulterior sunt o eroare a angajaților băncii, fapt confirmat prin scrisoarea instituției bancare.

În același sens a indicat că instanțelor ierarhic inferioare nu li-au fost prezentate

probe care ar dovedi săvârșirea unor fapte care ar aduce atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri, tergiversarea sistematică și neglijența în efectuarea lucrărilor legate de procedura de executare, refuzul intenționat de a efectua acte de executare, ceea ce a avut drept consecință încălcarea drepturilor părților în cadrul procedurii de executare și încălcarea Codului deontologic.

În contextul celor invocate recurenta a notat că instanțele judecătorești în mod incorect nu au stabilit încălcarea procedurii de examinare a sesizării, care cuprinde și obligația de motivare corespunzătoare a actului administrativ emis, în condițiile în care Colegiul disciplinar s-a rezumat în a enumera temeiurile prevăzute de art. 21 alin. (2) din Legea privind executorii judecătorești.

Recurenta a solicitat casarea deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii SRL „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, cu privire la anularea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 01 octombrie 2015 „privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea executorului judecătoresc Snejana Anati”, anularea ordinului Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016 prin care s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc Snejana Anati și obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor judecătoresc să fie admisă integral.

La 03 iulie 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din CPC, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs depusă de Snejana Anati Ministerului Justiției, SRL „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Până la data examinării recursului Ministerul Justiției, SRL „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 februarie 2018.

În baza înscrisurilor anexate la materialele cauzei, Colegiul conchide că decizia contestată a fost expediată la 12 aprilie 2018 (f.d. 122, vol. III), iar recursul a fost depus la 25 iunie 2018 (f.d. 125-130, vol. III). Totodată, dovada recepționării actului contestat nu există la materialele cauzei, or, copia plicului prin care s-a expediat decizia are aplicată ștampila oficiului poștal pentru data de 25 aprilie 2018 (f.d. 131, vol. III). Astfel, luând în considerare cele menționate, se consideră că cererea dedusă judecării a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la

data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Snejana Anati s-a considerat admisibil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, din următoarele considerente.

Actele cauzei atestă că prin decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 01 octombrie 2015 s-a admis solicitarea SRL „Fortagro-Com” privind tragerea executorului judecătoresc Snejana Anati la răspundere disciplinară, s-a constatat în acțiunile/inacțiunile executorului judecătoresc Snejana Anati abatere disciplinară după semnele prevăzute de art. 22 alin. (2) lit. c), d), e), f) din Legea privind executorii judecătorești, s-a aplicat executorului judecătoresc Snejana Anati sancțiunea disciplinară sub formă de retragere a licenței, iar decizia s-a remis Ministerului Justiției pentru emiterea ordinului în acest sens.

Prin ordinul Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016 s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc Snejana Anati.

Nefiind de acord cu prezentele acte administrative Snejana Anati s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii SRL „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, solicitând anularea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 01 octombrie 2015 „privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea executorului judecătoresc Snejana Anati”, anularea ordinului Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016 prin care s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc Snejana Anati și obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcția de executor.

Fiind investită cu judecarea cauzei prima instanță prin hotărârea din 02 decembrie 2016 a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea actelor administrative.

În continuare, judecând apelul declarat de Snejana Anati, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 27 februarie 2018 a respins apelul și a menținut hotărârea din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Judecând recursul Colegiul consideră că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea, apreciind arbitrar probele, impunându-se pronunțarea unei

noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii depuse de Snejana Anati.

În consolidarea prezentei soluții Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține inițial că, deși în decizia din 01 octombrie 2015 Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești face trimitere la prevederile pct. 43 din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, aprobat prin ordinul Ministrului justiției nr. 75 din 09 martie 2011, potrivit căruia sancțiunile disciplinare se aplică luând în considerare caracterul și gravitatea abaterii, împrejurările în care abaterea a fost săvârșită, cauzele și consecințele abaterii, gradul de vinovăție, conduita executorului judecătoresc pe perioada examinării abaterii, impactul faptei asupra imaginii profesiei de executor judecătoresc, totodată, nu explică în ce mod prezentele elemente sunt incidente cazului cercetat. Or, enumerarea prevederilor Regulamentului fără elucidarea circumstanțelor cazuistice prin prisma acestor reglementări, se percepe ca fiind o examinare superficială, pe care instanțele judecătorești ierarhic inferioare au admis-o ca fiind una plauzibilă.

Tot aici Colegiul accentuează că gravitatea și caracterul abaterii, împrejurările în care abaterea a fost săvârșită, cauzele și consecințele abaterii, gradul de vinovăție, conduita executorului judecătoresc pe perioada examinării abaterii, impactul faptei asupra imaginii profesiei de executor judecătoresc, sunt elemente care urmează a fi analizate în coroborare, iar, într-un final pentru abaterea disciplinară constatată urmează să fie aplicată sancțiunea disciplinară echitabilă.

La caz acest exercițiu nu a fost realizat, mai mult, în conținutul deciziei Colegiului disciplinar se identifică o tălmăcire a prevederilor legale, fără o analiză multiaspectuală a circumstanțelor concrete ale speței, or, Colegiul disciplinar nu aduce argumente pertinente în favoarea abaterilor disciplinare ce țin de săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri, tergiversarea sistematică și neglijența în efectuarea lucrărilor legate de procedura de executare, refuzul intenționat de a efectua acte de executare, ceea ce a avut drept consecință încălcarea drepturilor părților în cadrul procedurii de executare și încălcarea Codului deontologic.

Potrivit art. 24 alin. (1) și alin. (3) din Legea privind executorii judecătorești, nr. 113 din 17 iunie 2010 (în vigoare la 01 octombrie 2015), sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea faptei și constau în avertisment, mustrare, amendă, suspendare a activității, retragere a licenței; în cazul constatării abaterii disciplinare prevăzute la art. 21 alin. (2) lit. b¹) și i), va fi aplicată sancțiunea disciplinară indicată în prezentul articol la alin. (1) lit. d) sau e).

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (2) lit. b¹) și i) din aceeași Lege, executorul judecătoresc va fi tras la răspundere disciplinară pentru acțiuni sau omisiuni care contravin dispozițiilor stabilite de lege, cum ar fi încălcarea gravă a legislației, constatarea incapacității profesionale, exprimată și prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic.

În sensul normelor legale enunțate, Colegiul relevă că la momentul instrumentării cauzei disciplinare în privința executorului judecătoresc Snejana Anati, legiuitorul stabilea expres cazurile când se aplică sancțiunea disciplinară de suspendare a activității sau de retragere a licenței, și anume pentru încălcarea gravă

a legislației sau constatarea incapacității profesionale, exprimată și prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic, în rest, așa cum s-a menționat, sancțiunea disciplinară se aplica în raport cu gravitatea faptei.

Astfel, sancțiunea privind retragerea licenței, pornind de la prevederile legale enunțate supra, putea fi aplicată doar în cazul constatării abaterilor disciplinare prevăzute la art. 21 alin. (2) lit. b¹) și i) din Legea privind executorii judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul notează că abaterile, precum sunt încălcarea gravă a legislației sau incapacitatea profesională, nu au fost constatate, precum și probe care să ateste contrariul nu au fost prezentate, în condițiile când sarcina probațiunii era pusă pe seama pârâtului, reieșind din prevederile art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ.

Subsidiar, Colegiul relevă că la cercetarea abaterilor disciplinare incriminate executorului judecătoresc Snejana Anati de către Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, care ulterior au fost reținute de către prima instanță și instanța de apel, nu s-a ținut cont de ansamblul probelor prezentate de părți, și anume, faptul că la 01 iunie 2015 executorul judecătoresc a anulat toate interdicțiile aplicate în privința SRL „Fortagro-Com”. La acest capitol Colegiul nu poate reține raționamentele primei instanțe potrivit cărora la data de 01 iunie 2015 nu era emisă încheiere de anulare a interdicțiilor, or, prima instanță s-a aliniat versiunii oferite de reprezentantul SRL „Fortagro-Com”, fără să analizeze toate circumstanțele, reieșind din probele cercetate nemijlocit în ședință de judecată.

În temeiul art. 23 alin. (4) din Legea privind executorii judecătorești (în vigoare la 01 octombrie 2015), în timpul examinării abaterii disciplinare, prezența executorului judecătoresc tras la răspundere disciplinară este obligatorie. Dacă acesta lipsește în mod nejustificat, Colegiul disciplinar poate să decidă examinarea abaterii disciplinare în lipsa lui.

La caz, Colegiul evidențiază că instanțele ierarhic inferioare au stabilit că decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești de a examina plângerea în lipsa executorului judecătoresc Snejana Anati, a fost una temeinică, având în vedere că ultima putea să delege un reprezentant, precum și a solicitat amânarea ședinței în repetate rânduri.

În acest sens, reieșind din procesul-verbal al ședinței Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești (f.d. 96, 97, vol. I), precum și din însăși decizia Colegiului din 01 octombrie 2015, se reține contrariul, și anume că ședința Colegiului disciplinar anterior a fost amânată doar o singură dată la solicitarea executorului judecătoresc Snejana Anati, iar, pentru ședința din 01 octombrie 2015, a comunicat telefonic secretarului Colegiului despre faptul că se află în imposibilitate de a se prezenta la ședință, pe motiv că și-a fracturat un picior, solicitând amânarea acesteia.

Mai mult ca atât, din certificatele de concediu medical anexate la materialele cauzei (f.d.49-50, vol. II) se deduce că pentru 01 octombrie 2015, data când s-a examinat sesizarea privind tragerea la răspundere disciplinară, executorul judecătoresc Snejana Anati se afla în concediu medical.

În acest context, Colegiul punctează că Colegiul disciplinar al executorilor

judecătorești a examinat cauza disciplinară în lipsa executorului judecătoresc Snejana Anati, contrar prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea privind executorii judecătorești, circumstanță care a fost neglijată de instanțele ierarhic inferioare. Or, lipsirea executorului judecătoresc de dreptul său de a participa la examinarea cauzei, care în final s-a soldat cu retragerea licenței, implică încălcarea gravă a dreptului său la apărare.

Suplimentar, se marchează că neîntemeiat Colegiul disciplinar a făcut trimitere la o altă decizie emisă în privința executorului judecătoresc Snejana Anati, întrucât prezenta a fost emisă la aceeași dată, la fel în lipsa executorului judecătoresc (f.d. 103-105, vol. I). Mai mult ca atât, reiterarea de către Colegiul Disciplinar a sancțiunii aplicate executorului judecătoresc Snejana Anati și alte solicitări de sancționare recepționate în acest sens, nu constituie temei de retragere a licenței, în condițiile când fiecare caz se examinează în parte, rezultând din opinia, documentele și alte probe necesare elucidării faptelor care au fost solicitate sau despre care s-a luat cunoștință în mod direct, a cauzelor și împrejurărilor concrete în care acestea s-au produs, conform pct. 32 al Regulamentului de activitate a Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești.

În aceeași ordine de idei, se relevă că instanțele ierarhic inferioare au reținut că la cererea SRL „Fortagro-Com” din 29 aprilie 2015 cu privire la anularea sechestrelor, executorul judecătoresc a emis răspunsul din 25 mai 2015, prin care s-a refuzat în anularea interdicțiilor, fără însă să aprecieze în coroborare cu faptul că la 01 iunie 2015 executorul judecătoresc Snejana Anati a emis încheierile privind anularea interdicțiilor. Mai mult ca atât, în temeiul art. 84 alin. (1) din Codul de Executare, executorul judecătoresc, fiind obligat, a înștiințat creditorul, despre circumstanțele care i s-au comunicat prin cererea din 29 aprilie 2015, împrejurare care la fel nu s-a luat în calcul, la aprecierea dacă în acțiunile executorului judecătoresc au fost sau nu identificate elementele abaterilor disciplinare imputate.

Tot aici, se subliniază că multiplele sesizări la care se face trimitere în decizia din 01 octombrie 2015 au fost respinse de către Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, circumstanță de care instanțele nu au ținut cont, ci au calificat-o ca împrejurare care implică retragerea licenței.

În concluzie, Colegiul elucidează că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au apreciat toate probele în coroborare, accentuând doar răspunsul executorului judecătoresc din 25 mai 2015, fără să cerceteze multiaspectual toate materialele speței, cumulativ cu încălcările procedurale admise de Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, astfel că decizia din 01 octombrie 2015 a Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești nu este însoțită de toate garanțiile procedurii administrative. Or, ansamblul de probe anexate la materialele dosarului demonstrează că instanțele au ajuns pripit la concluzia că decizia Colegiului disciplinar din 01 octombrie 2015 este una temeinică.

În acest sens, CtEDO învederează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Hotărârea Artico împotriva Italiei), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real „ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina

„instanței” obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (Hotărârea Perez împotriva Franței și Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei).

În același context, Curtea Europeană a statuat cu valoare de principiu că noțiunea de „bunuri” din articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană are o semnificație autonomă și nu se limitează numai la proprietatea unor bunuri corporale, astfel încât alte drepturi și interese care constituie active pot fi considerate „drepturi de proprietate”. De asemenea, în sensul Convenției noțiunea de „bunuri” cuprinde atât bunurile mobile, bunurile imobile, alte drepturi reale, cât și „speranța legitimă” de a obține un avantaj patrimonial.

Astfel, potrivit jurisprudenței degajate de CtEDO licența de a desfășura o anumită activitate a fost în mod constant considerată un „bun” în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, în măsura în care oferă persoanelor vizate un drept asupra unui interes material și aceasta indiferent de faptul dacă actul este de natură administrativă (hotărârea Bimer S.A. v. Moldova), în acest mod, licența eliberată pentru desfășurarea unei activități liberale poate fi considerată un „bun” în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, atunci când punerea ei în valoare a condus la formarea unei clientele.

La caz, reieșind din raționamentele expuse supra, Colegiul deduce că dreptul pe care îl implică deținerea licenței pentru executorul judecătoresc de a-și forma propria clientelă în procesul exercitării atribuțiilor sale statuate de lege poate fi asimilat dreptului de proprietate, consacrat de articolul 46 din Constituție și articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană.

Deci, pentru a justifica sancțiunea aplicată de Colegiul disciplinar, ea trebuie să fie legală și „pentru un interes general”. De asemenea, măsura trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit.

Mai mult, orice ingerință în exercitarea pașnică a drepturilor ce reies din licență, trebuia să fie însoțită de garanții procedurale care să ofere executorului judecătoresc în cauză o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cazul, pentru a contesta efectiv această sancțiune.

Prin urmare, retragerea licenței executorului judecătoresc Snejana Anati în atare circumstanțe, nu ar constitui decât o ingerință arbitrară în dreptul de proprietate și, prin urmare, ilegală în sensul Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană.

În ce privește cerința privind obligarea Ministerului Justiției să emită în privința Snejanei Anati ordin de investire în funcția de executor judecătoresc, Colegiul elucidează că această cerință urmează a fi respinsă, or, însăși admiterea cerințelor precedente cu anularea actelor contestate, presupune revenirea în funcție a Snejanei Anati.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, având în vedere că argumentele invocate de recurentă sunt întemeiate, precum și faptul că prima instanță și cea de apel au interpretat în mod eronat legea, precum și au apreciat arbitrar probele, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Snejana Anati, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, și a pronunța o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii depuse de către Snejana Anati.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil,

comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Snejana Anati.

Se casează decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea actelor administrative.

Se emite o nouă hotărâre prin care se admite parțial acțiunea depusă de Snejana Anati împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Fortagro Com”, Graziela Rusnac, Ivan Rusnac și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea actelor administrative.

Se anulează decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 01 octombrie 2015 „privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea executorului judecătoresc Snejana Anati”.

Se anulează ordinul Ministerului Justiției nr. 185 din 26 februarie 2016 privind retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc Snejana Anati.

În rest, pretenția privind obligarea Ministerului Justiției să emită în privința Snejanei Anati ordin de investire în funcția de executor judecătoresc, se respinge.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Tatiana Vieru

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Nina Vascan